

Klímapuccs a Nemzeti Tudományos Akadémián

A szén-dioxidról és a szélsőséges időjárásról szóló jelentés nem más, mint büntetőjogi művelet

Szerkesztőbizottság

The Wall Street Journal, 2026. július 19., 16:09 ET

https://www.wsj.com/opinion/a-climate-coup-at-the-national-academies-of-science-0e2c3e8f?st=ndT41v&reflink=desktopwebshare_permalink

A tudományos intézmények minél inkább politikai színezetűvé válnak, a beléjük vetett közbizalom annál inkább visszaesik. Tankönyvi példát szolgáltat erre az USA-ban a Nemzeti Akadémia (a Nemzeti Tudományos Akadémia, a Nemzeti Mérnöki és a Nemzeti Orvosi Akadémia együttese). A csütörtökön közzétett jelentés kifejezetten károkozás-megállapítási és szabályozási rajtaütéseket kíván elősegíteni a fosszilis tüzelőanyaggal foglalkozó vállalatok ellen.

A 253 oldalas jelentés a szén-dioxid-kibocsátás természeti katasztrófákhoz és szélsőséges időjáráshoz való hozzájárulásának számszerűsítésében elért állítólagos tudományos előrehaladást összegzi. A Nemzeti Akadémia 2016-os jelentése megállapította, hogy e kutatási terület nem elég fejlett. Az idei jelentés pedig a tudomány gyökeres változását állítja.

A jelentés szerint az éghajlati módszertan és modellezés terén elért „jelentős előrelépés” immár „megbízhatóbb értékeléseket tesz lehetővé”. A jelentés szerint a kutatók most már nagyfokú bizonyossággal képesek az egyes szélsőséges hő- és csapadékeseményeket az ember okozta klímaváltozásnak tulajdonítani, míg az erdőtüzeket, aszályokat és trópusi ciklonokat mérsékelt bizonyossággal.

Miért van ennek jelentősége? Az Akadémia azt állítja, hogy jelentése „relevánsnak tekinthető az éghajlatváltozással és a szélsőséges időjárási és éghajlati események következtében elszenvedett veszteségekért való felelősséggel kapcsolatos politikai és jogi döntések szempontjából”. Más szóval: hasznos lehet a fosszilis tüzelőanyag-termelők megfékezésében.

Több tucat állami és helyi önkormányzat perelt már be fosszilis tüzelőanyag-vállalatokat az éghajlatváltozás és a természeti katasztrófák okozta állítólagos károk miatt. A jelentés szerint a kutatás segíthet az efféle felpereseknek abban, hogy bebizonyítsák: a per megindításához rendelkeznek jogi indokkal, ehhez ugyanis olyan konkrét kárt kell megnevezni, amely „elfogadható módon visszavezethető az alperes megtámadott cselekményére”.

A jelentés szerint e kutatás segíthet „tájékoztatást adni” az olyasféle szakpolitikákhoz, mint a vermonti törvény, amely felhatalmazza a kormányt, hogy felmérje „a fosszilis tüzelőanyagokkal kapcsolatos üvegházgáz-szennyezés pénzügyi hatását az államra”, és „követeljen kifizetéseket a fosszilis tüzelőanyag-vállalatoktól az alkalmazkodási projektek

finanszírozására”. A lényeg az, hogy a kormányzati hatalom kényszerítő jellegű gyakorlását tudományos színben tüntessék fel.

A jelentés szerint az efféle kutatások „relevánsak lehetnek az engedélyezési döntésekkel vagy a projektek környezeti hatásvizsgálatainak megfelelőségével kapcsolatos kifogásokban is”. A Sierra Club megtette ezt is. A jelentés azonban elhallgatja, hogy a CO₂-kibocsátás globális, és egyetlen vállalat vagy projekt az éghajlatváltozáshoz elenyésző mértékben járul csak hozzá.

Nem ez a jelentés egyetlen hiányossága. Az Akadémia megjegyzi, hogy a jelentés elkészítésében közreműködött Michael Burger, a Columbia Jogi Kar Sabin Központjának az Éghajlatváltozási Jogért felelős részlegének ügyvezető igazgatója, és idézi az egyik tanulmányát is. A jelentés azonban nem említi, hogy Mr. Burger a fosszilis tüzelőanyag-termelők elleni pereket vezető Sher Edling ügyvédi iroda tanácsadója.

E rovatban korábban arról is beszámoltunk, hogy a Tudományos Bizonyítékokról szóló referenciakönyv negyedik kiadásának – amit a Szövetségi Igazságügyi Központ és a Nemzeti Akadémia adott ki – éghajlattal foglalkozó fejezete nagyrészt Mr. Burger munkájából merített, de megfelelő forrásmegjelölés nélkül. Az FJC (a szövetségi igazságszolgáltatás oktatási ága) később visszavonta a fejezetet. Burger úr ujjlenyomatai mindenütt megtalálhatók a múlt heti jelentésben, amit részben az Egyesült Államok kormánya finanszírozott. A Kongresszus a Nemzeti Akadémiát 1863-ban hozta létre, hogy tudományos tanácsokat adjon – többek között a pénznemek súlyának és mértékegységeinek, valamint a hajótestek sósvízi korróziója elleni védekezés módszereinek meghatározásához.

Az Akadémia saját hitelességét ássa alá, amennyiben jogképvisletté és politikai eszközzé silányítja magát.

Magyar fordítás: Szarka László Csaba

2026. július 21.